

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

DIREKTORAT ZA GOZDARSTVO IN LOVSTVO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 91 44

F: 01 478 90 21

E: gp.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

Zavod za gozdove Slovenije
IRSKGLR
Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Lovska zveza Slovenije
OZUL-i

Številka: 341-12/2021/1

Datum: 25. 1. 2021

Zadeva: Obvestilo o začetku izvajanja nujni ukrepov za preprečevanje in zgodnje odkrivanje afriške prašičje kuge pri divjih prašičih

Spoštovani,

dne 22. 1. 2020 je bil v Uradnem listu RS št. 10/21 objavljen Sklep o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih, ki je pričel **veljati dne 23. 1. 2021**.

Na podlagi navedenega so se pričeli izvajati **nujni ukrepi za preprečevanje in zgodnje odkrivanje afriške prašičje kuge** (v nadaljevanju: APK) **pri divjih prašičih**, ki so določeni v Zakonu o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Uradni list RS, št. 200/20; v nadaljevanju: ZNUAPK).

Nujni ukrepi so določeni v prvem odstavku 10. člena ZNUAPK, in sicer so:

1. prepoved prejetanja in odpreme živih divjih prašičev na druge lokacije;
2. intenzivni odstrel divjih prašičev;
3. prepoved in omejitev krmljenja na krmiščih;
4. biovarnostni ukrepi v zvezi z lovom;
5. ustrezno ravnanje z najdenimi poginulimi divjimi prašiči.

Navedeni ukrepi se izvajajo na celotnem območju Republike Slovenije do pojava APK pri divjih prašičih, po pojavu APK pri divjih prašičih pa se še naprej izvajajo na območjih, ki niso določena kot območja z omejitvami. Ne glede na navedeno se ukrepa iz 4. točke in 5. točke prvega odstavka 10. člena še naprej izvajata na območju celotne Republike Slovenije.

V nadaljevanju na kratko navajamo bistvena določila posameznih ukrepov:

- odprema živih divjih prašičev iz lovišč, obor za rejo divjadi, obor s posebnim namenom in lovnih obor na druge lokacije v Republiki Sloveniji je prepovedana;
- za zagotavljanje zmanjšanja populacije divjih prašičev upravljavci lovišč **izvajajo intenzivni odstrel** ob upoštevanju biovarnostnih ukrepov,
- za vsakega odstreljenega divjega prašiča, razen divjega prašiča v lovni obori, **ki presega letno osnovo**, ki jo določi Zavod za gozdove Slovenije, se upravljavcu lovišča izplača finančna spodbuda v pavšalnem znesku, in sicer za vsako odstreljeno žival obeh spolov v

prvem življenjskem letu in za vsako žival ženskega spola **100 eurov** na žival, za druge kategorije odstreljenih divjih prašičev moškega spola pa **50 eurov** na žival;

- **pri izvajanju intenzivnega odstrela** divjih prašičev **je dovoljena** uporaba strelnih namerilnikov z napravo za elektronsko ojačevanje svetlobe oziroma z infrardečo napravo ali namerilnikov s termičnim (IR) senzorjem, če so izdelani ali predelani tako, da se pritrdijo na orožje ali so njegov sestavni del, in umetnih virov svetlobe;
- **na krmiščih** za prostoživeče živali, do katerih lahko dostopajo divji prašiči, je **prepovedano** krmljenje z živalskimi stranskimi proizvodi. **Dovoljeno** je zimsko krmljenje s silažo, senom in okopavinami. Za namene privabljanja je **dovoljeno** le krmljenje s krmo neživalskega izvora;
- lovci morajo pri lovu na divje prašiče in izvajanju lova na drugo divjad v loviščih, kjer gospodarijo tudi z divjimi prašiči, **upoštevati navedene biovarnostne ukrepe**;
- **kdor v naravi najde** poginulega divjega prašiča ali njegove ostanke, o tem takoj obvesti regijski center za obveščanje na telefonsko **številko 112**;
- najditelj je **za najdbo** in prvo prijavo istega poginulega divjega prašiča upravičen do finančne spodbude v višini **30 eurov**;
- če najditelj poleg ostalih navedenih obveznosti zagotovi tudi **pomoč pri spravilu** divjega prašiča do vozila in nakladanju na vozilo veterinarsko higienske službe, je upravičen do dodatne finančne spodbude v višini **100 eurov** za vsakega divjega prašiča;
- **prepovedano** je odstranjevati spodnjo čeljust ali kateri koli drugi del najdenega poginulega divjega prašiča, ne glede na ocenjeni vzrok pogina.

Zgoraj povzeta določila ZNUAPK so v celoti navedena v prilogi tega dopisa. V upanju, da bomo čim bolj uspešno preprečevali pojav APK v Sloveniji, vas lepo pozdravljam.

Pripravil:
Sašo Novinec
višji svetovalec I

Mag. Robert Režonja
generalni direktor

Priloga:

- Določila ZNUAPK - Nujni ukrepi za preprečevanje in zgodnje odkrivanje APK pri divjih prašičih

Vročiti:

- Zavod za gozdove Slovenije – po e-pošti
- IRSKGLR – po e-pošti
- Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije – po e-pošti
- Lovska zveza Slovenije – po e-pošti
- OZUL-i – po e-pošti

Priloga: Določila ZNUAPK - Nujni ukrepi za preprečevanje in zgodnje odkrivanje APK pri divjih prašičih

Zakon o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Uradni list RS, št. 200/20)

9. člen
(izvajanje ukrepov)

(1) Ukrepi iz tega poglavja se začnejo izvajati z dnem uveljavitve sklepa generalnega direktorja uprave, s katerim določi visoko stopnjo ogroženosti na podlagi epizootioloških razmer glede APK v sosednjih državah.

(2) Sklep iz prejšnjega odstavka se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

10. člen
(ukrepi)

(1) Nujni ukrepi, ki se izvajajo za preprečevanje in zgodnje odkrivanje APK pri divjih prašičih, so:

1. prepoved prejemanja in odpreme živih divjih prašičev na druge lokacije;
2. intenzivni odstrel divjih prašičev;
3. prepoved in omejitev krmljenja na krmiščih;
4. biovarnostni ukrepi v zvezi z lovom;
5. ustrezno ravnanje z najdenimi poginulimi divjimi prašiči.

(2) Ukrepi iz prejšnjega odstavka se izvajajo na celotnem območju Republike Slovenije do pojava APK pri divjih prašičih, po pojavu APK pri divjih prašičih pa se še naprej izvajajo na območjih, ki niso določena kot območja z omejitvami.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek se ukrepa iz 4. točke in 5. točke prvega odstavka tega člena v delu, ki se nanaša na obveznost prijave vsakega poginulega divjega prašiča, še naprej izvajata na območju celotne Republike Slovenije.

1. Prepoved prejemanja in odpreme živih divjih prašičev na druge lokacije

11. člen
(prepoved prejemanja in odpreme)

(1) Odpreda živih divjih prašičev iz lovišč, obor za rejo divjadi, obor s posebnim namenom in lovnih obor na druge lokacije v Republiki Sloveniji je prepovedana.

(2) Prepovedana je odpreda živih divjih prašičev v druge države članice Evropske unije in v tretje države.

(3) Prepovedano je prejemanje živih divjih prašičev iz drugih držav članic Evropske unije in iz tretjih držav.

(4) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena je za namene reprodukcije dovoljena odpreda divjih merjascev in svinj za pleme iz obor na druge lokacije v Republiki Sloveniji pod naslednjimi pogoji:

1. obora je registrirana in ima identifikacijsko številko gospodarstva (G-MID); živali v obori so označene in imetnik vodi register živali na gospodarstvu;
2. divji merjasec ali svinja za pleme, ki je namenjena za odpremo, je v obori izvora vsaj 30 dni pred odpremo oziroma od rojstva in na dan odpreme ne kaže kliničnih znakov bolezni;
3. odpremo dovoli uradni veterinar.

2. Intenzivni odstrel divjih prašičev

12. člen

(intenzivni odstrel divjih prašičev)

(1) Za zagotavljanje zmanjšanja populacije divjih prašičev upravljavci lovišč izvajajo intenzivni odstrel ob upoštevanju biovarnostnih ukrepov v skladu z načrtom ravnanja iz 4. člena tega zakona.

(2) Za vsakega odstreljenega divjega prašiča, razen divjega prašiča v lovni obori, ki presega letno osnovo iz tretjega odstavka tega člena, se upravljavcu lovišča izplača finančna spodbuda v pavšalnem znesku, in sicer za vsako odstreljeno žival obeh spolov v prvem življenjskem letu in za vsako žival ženskega spola 100 eurov na žival, za druge kategorije odstreljenih divjih prašičev moškega spola pa 50 eurov na žival.

(3) ZGS določi letno osnovo za odvzem divjih prašičev v loviščih in LPN (brez lovnih obor), ki je povprečje izvedenega letnega odvzema v posameznem lovišču v letih od 2013 do 2019. Ministrstvo letno osnovo za posamezno lovišče objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(4) Na podlagi podatkov iz evidence odstrela in izgub divjadi po predpisih, ki urejajo divjad in lovstvo (v nadaljnjem besedilu: evidenca odstrela in izgub divjadi) ministrstvo upravljavcu lovišča do 1. maja tekočega leta, za realizacijo odvzema divjih prašičev v skladu z drugim odstavkom tega člena v preteklem letu, po uradni dolžnosti izda odločbo o finančni spodbudi. Sredstva se izplačajo na podlagi dokončne odločbe.

(5) Ne glede na določbe zakona, ki ureja divjad in lovstvo, in zakona, ki ureja orožje, je pri izvajanju intenzivnega odstrela divjih prašičev dovoljena uporaba strelnih namerilnikov z napravo za elektronsko ojačevanje svetlobe oziroma z infrardečo napravo ali namerilnikov s termičnim (IR) senzorjem, če so izdelani ali predelani tako, da se pritrjujejo na orožje ali so njegov sestavni del, in umetnih virov svetlobe.

(6) Sredstva za izvajanje četrtega odstavka tega člena se zagotovijo iz proračuna Republike Slovenije.

3. Prepoved in omejitev krmljenja na krmiščih

13. člen

(prepoved in omejitev krmljenja na krmiščih)

(1) Na krmiščih za prostoživeče živali, do katerih lahko dostopajo divji prašiči, je:

1. prepovedano krmljenje z ŽSP;
2. dovoljeno zimsko krmljenje s silažo, senom in okopavinami;
3. za namene privabljanja dovoljeno le krmljenje s krmo neživalskega izvora.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se za krmišča v lovnih oborah ne uporabljajo omejitve iz 2. in 3. točke prejšnjega odstavka.

4. Biovarnostni ukrepi v zvezi z lovom

14. člen

(biovarnostni ukrepi v zvezi z lovom)

Lovci morajo pri lovu na divje prašiče in izvajanju lova na drugo divjad v loviščih, kjer gospodarijo tudi z divjimi prašiči, upoštevati naslednje biovarnostne ukrepe:

1. čiščenje in razkuževanje obutve, opreme in vozil pred lovom in po njem ter kopanje psov;
2. v primeru skupinskih lovov odobritev vozil, ki se uporabljajo v lovišču, zlasti za prevoz odstreljenih divjih prašičev, s strani odgovorne osebe za izvajanje biovarnostnih ukrepov pri lovu ter za postopke z vozili pred lovom in po njem, oziroma preden zapustijo lovišče;
3. vodenje podatkov o udeležencih lova, razen individualnega lova; podatki zajemajo osebno ime, naslov in kontaktne podatke vsakega udeleženca; podatke zbira in hrani upravljavec lovišča;
4. postopek kategorizacije ŽSP (iztrebljeni organi, kože in drugi ŽSP), postavitve zabojnikov za ŽSP in neškodljivo odstranjevanje ŽSP;
5. prijava najdenih poginulih divjih prašičev v skladu s 15. členom tega zakona.

15. člen

(prijava vsakega najdenega poginulega divjega prašiča)

(1) Kdor v naravi najde poginulega divjega prašiča ali njegove ostanke, o tem takoj obvesti regijski center za obveščanje na telefonsko številko 112.

(2) Obvestilo o najdbi poginulega divjega prašiča vsebuje najmanj naslednje podatke:

1. osebno ime najditelja in kontaktne podatke (telefonska številka oziroma e-naslov, naslov);
2. lokacijo (opis mesta, najbližji kraj, če je mogoče, koordinate x, y);
3. če je mogoče, spol in starost najdenega poginulega divjega prašiča;
4. čas najdbe;
5. morebitne vidne spremembe na poginulem divjem prašiču;
6. možnost dostopa do najdenega poginulega divjega prašiča (opis lokacije, dostopnih poti ipd.).

(3) Po prijavi najdbe:

1. najditelj vidno označi mesto najdbe poginulega divjega prašiča;
2. najditelj in vsak, ki je bil v stiku s poginulim divjim prašičem, čim bolj omeji svoje gibanje, pri čemer vsaj 72 ur oziroma do negativnega izvida preiskave na APK ne sme vstopati v objekte, kjer se redijo domači prašiči, in v obore z divjimi prašiči;
3. najditelj in vsak, ki je bil v stiku s poginulim divjim prašičem, čim prej očisti in razkuži obleko, obutev in opremo, ki je prišla v stik s poginulim divjim prašičem.

(4) Po prejemu obvestila regijskega centra za obveščanje uprava zapiše klic in podatke iz drugega odstavka tega člena vnese v evidenco najdenih poginulih divjih prašičev iz 60. člena tega zakona ter o tem obvesti Veterinarsko-higiensko službo Nacionalnega veterinarskega inštituta (v nadaljnjem besedilu: VHS).

(5) Najditelj je za najdbo in prvo prijavo istega poginulega divjega prašiča upravičen do finančne spodbude v višini 30 eurov.

(6) Če najditelj poleg obveznosti iz prvega in drugega odstavka tega člena zagotovi tudi pomoč pri spravilu divjega prašiča do vozila in nakladanju na vozilo VHS, je upravičen do dodatne finančne spodbude v višini 100 eurov za vsakega divjega prašiča.

(7) Ne glede na določbe petega in šestega odstavka tega člena najditelju finančna spodbuda iz tega člena ne pripada, če gre za najdbo povoženega divjega prašiča.

(8) Najditelj vloži zahtevek za izplačilo finančne spodbude iz petega oziroma šestega odstavka tega člena pri upravi v 30 dneh od prijave najdbe poginulega divjega prašiča. Vzorec obrazca zahtevka je dostopen na osrednjem spletnem mestu državne uprave. V primeru uveljavljanja finančne spodbude iz šestega odstavka tega člena najditelj zahtevku priloži kopijo listine o odvozu ŽSP s podatki iz 1., 2., 3. in 4. točke drugega odstavka tega člena, ki jo ob prevzemu trupla poginulega divjega prašiča najditelju izda VHS v skladu s poglavjem III priloge VIII Uredbe Komisije (EU) št. 142/2011 z dne 25. februarja 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter o izvajanju Direktive Sveta 97/78/ES glede nekaterih vzorcev in predmetov, ki so izvzeti iz veterinarskih pregledov na meji v skladu z navedeno direktivo (UL L št. 54 z dne 26. 2. 2011, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2020/797 z dne 17. junija 2020 o spremembi Uredbe (EU) št. 142/2011 glede zahtev za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki izvirajo iz Unije in se vanjo vrnejo, ker je tretja država zavrnila njihov vstop (UL L št. 194 z dne 18. 6. 2020, str. 1).

(9) Uprava na podlagi dokončne odločbe najditelju izplača finančno spodbudo iz tega člena iz proračuna Republike Slovenije.

17. člen

(prepoved odstranjevanja spodnjih čeljusti oziroma ločevanja drugih delov trupel najdenih poginulih divjih prašičev)

(1) Ne glede na določbe zakona, ki ureja divjad in lovstvo, je prepovedano odstranjevati spodnjo čeljust ali kateri koli drugi del najdenega poginulega divjega prašiča, ne glede na ocenjeni vzrok pogina.

(2) Za namene evidentiranja izgub upravljavec lovišča kot dokaz za izgubo komisiji lovsko upravljavskega območja predloži podatke o odvozu najdenih poginulih divjih prašičev za svoje lovišče, ki jih pridobi od VHS.